Aan de voorzitters van de
Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (Coen Bongers)
Kernteam Herijking Beroepsprofiel (Peter Eimers)
Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (Kris Douma)

Ref.: 25-123172
Datum: 10 februari 2025
Betreft: Consultaties beroepsprofiel accountants

Tel.: +31703490209
E-mail: houwaart@vnoncw-mkb.nl

Geachte heren,

Wij maken graag gebruik van de gelegenheid die de consultaties van de CEA en het Kernteam Herijking Beroepsprofiel ons geeft om onze visie op het beroepsprofiel van accountants te delen.

Het mkb heeft belang bij toegankelijke, volwaardige en betaalbare accountants en dat begint bij de opleiding. Mkb-ondernemingen hebben betrouwbare informatie nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen, de juiste (investerings)beslissingen te kunnen nemen en zich maatschappelijk goed te kunnen verantwoorden.

Accountants voegen voor partijen in de maatschappij betrouwbaarheid toe aan informatie die verstrekt wordt door mkb-ondernemingen. Het is belangrijk dat zakenpartners, banken, subsidieverstrekkers, financiers en belastingdienst vertrouwen hebben in de cijfers en rapportages die mkb-ondernemingen verstrekken. Dit beperkt ook de druk op overheidsinstanties voor aanvullende controles of toezicht en laat de ondernemers vrij ondernemen. Daarbij zijn accountants door hun brede kennis en ervaring en het feit dat ze zelf ook ondernemers zijn voor mkb-ondernemingen belangrijke adviseurs. Hun netwerk, ervaring en hun professioneel kritische instelling maakt dat zij een belangrijk klankbord kunnen zijn voor ondernemers.

Er is momenteel een nijpend tekort aan accountants en wij ondersteunen de inspanningen van CEA, Kernteam en NBA om hier oplossingen voor te bieden. Die oplossingen zijn echter niet alleen gelegen in het opleidingstraject.

De huidige voorstellen van het Kernteam bevatten:

1. Nog geen input van maatschappelijke stakeholders (p 52).
2. Nog geen zichtbare verwerking van de input van Commissie MKB, SRA en Novaa (tabel 5.2 punt 1).
3. De vraag of alle accountants tot certificeringsbevoegd moeten worden opgeleid.
4. De vraag of alle AA's alleen via de weg van een wetenschappelijke master wettelijke controles mogen gaan uitvoeren.

5. Het voorstel om een scheiding aan te gaan brengen tussen de opleidingstitel en de beroepstitel met een BIG-achtig systeem van registraties van specialismen.

De ontwikkelingen rond het beroepsprofiel en de opleiding gaat ons zeer aan en wij willen hierbij een aantal aanbevelingen doen om tot een goed toekomstbestendig profiel en opleiding te komen. U vindt onze aanbevelingen in de bijlage.

Wij vragen u nadrukkelijk om te blijven zorgen voor een betaalbare gespecialiseerde volwaardige HBO-opgeleide accountant voor het mkb die alle noodzakelijke werkzaamheden inclusief (wettelijke) controleopdrachten kan en mag uitvoeren.

Tot nadere toelichting graag bereid.

Met vriendelijke groet,

Leendert-Jan Visser
Algemeen directeur MKB-Nederland

Bijlage: Aanbevelingen MKB-Nederland op het beroeps- profiel van accountants

1. **Stakeholders betrekken**
   De gebruikers van accountantsdiensten - zowel de cliënten van accountants als de gebruikers van de uitgebrachte cijfers en rapporten kunnen belangrijke input geven op het proces om te komen tot een toekomstbestendig beroepsprofiel voor accountants. Het valt ons op dat er niet of nauwelijks maatschappelijke stakeholders bij het proces betrokken zijn. Input op het proces vindt voornamelijk plaats vanuit het onderwijs en de beroepsgroep zelf. Wij bevelen nadrukkelijk aan om actiever de eerdergenoemde stakeholders te betrekken en wij zijn graag bereid onze inbreng te geven.

2. **Niveaubehoud Accountant-Adviseur**
   Van alle accountants wordt maatschappelijk verwacht dat zij voldoende controlevaardigheden hebben. Daar steunt de maatschappij nu ook op. Wij zijn derhalve geen voorstander van een Accountant-Adviseur die het niveau dat benodigd is voor het uitvoeren van een wettelijke controle[1] niet haalt. Iedere accountant die zich richting mkb en maatschappij presenteert als accountant dient ten minste het niveau te hebben van de grootste groep AA's die we nu hebben, namelijk de certificeringsbevoegde AA's. Wij zijn tegen verlaging van het opleidingsniveau van accountants voor het mkb. Het huidige niveau is nodig voor de kwaliteit van alle werkzaamheden die accountants in het mkb uitvoeren; ook voor de advisering, administratieve en fiscale dienstverlening. Wij steunen de standpunten van SRA, Novaa en Commissie MKB.

3. **Beschikbaarheid stageplaatsen en praktijkopleiding**
   a. Een aandachtspunt is momenteel de stagemogelijkheden die er zijn voor studenten. Wij bevelen aan **geen nationale kop** te leggen op de opleiding tot Accountant-Adviseur. De stage moet voldoen aan de minimale eisen die hieraan in Europees verband gesteld worden en niet meer.
   b. Wij bevelen ook aan om bij de problematiek rond de stageopdrachten **breder te kijken** of er in samenwerking met accountantskantoren, SRA en Novaa in combinatie met ons derde punt een oplossing kan worden gevonden.
   c. Er is een tekort aan accountants. Wij constateren dat veel accountants stoppen met het aanbieden van assurance-diensten vanwege een **bias in het beroep dat kleinere kantoren dit niet zouden moeten willen.** Dit vinden wij een ongewenste ontwikkeling vanwege de grote behoefte aan deze dienstverlening bij het mkb en de gebruikers van de cijfers en rapporten. Het is bij kleinere kantoren een gewaardeerd specialisme te investeren in de relatie van de accountant met de controlecliënt (zie ook oratie Prof. Dr. Niels van Nieuw Amerongen). Dit specialisme voor AA's zou tijdens de praktijkopleiding

[1] Tot het niveau van een organisatie van openbaar belang (OOB).

prominent aandacht moeten krijgen samen met diepgaande kennis van ondernemerschap in het mkb zowel voor het voeren van de eigen accountantspraktijk als voor het invullen van de adviesfunctie van de accountant. Goed ondernemerschap maakt investeren in kwaliteit mogelijk. Wij adviseren om te onderzoeken hoeveel kantoren sinds de instelling van de Raad voor Toezicht gebruik hebben gemaakt van artikel 18 van de verordening op de kwaliteitsbeoordelingen en te onderzoeken hoe deze kantoren weer kunnen worden ingezet in het controledomein en weer als stagekantoor kunnen dienen. Het onnodig weglekken van assurance-kennis en ervaring bij kleine kantoren kan de druk op de accountantsmarkt vergroten en het aantal beschikbare plaatsen voor de praktijkopleiding verkleinen.

d. Wij bevelen aan zo vroeg mogelijk in de opleiding de **praktijk en de theorie met elkaar te verbinden** en dit zoveel als mogelijk simultaan in plaats van volgtijdelijk te laten plaatsvinden, zodat de opleiding niet te lang wordt. De ervaring leert dat anders onnodig veel studenten tussentijds afhaken.

4. Flexibiliteit

Momenteel kunnen accountants flexibel bewegen tussen functies bij accountantskantoren en bij bedrijven. Wij zien geen aanleiding hier drempels voor op te werpen. Op grond van de VGBA kunnen accountants zelf het beste de inschatting maken welke werkzaamheden zij wel en niet kunnen uitvoeren. Drempels bij het verstrijken van een aantal jaren en het invoeren van extra kennistoetsen leiden naar onze mening tot onnodige verstarring en vormen een rem op een goed functionerend marktmechanisme. Ons zijn geen signalen bekend van misslagen van openbaar accountants na terugkeer uit functies bij bedrijven of andersom. Voor invoering van een bureaucratisch BIG-achtig systeem zien wij op dit moment geen aanleiding of voordelen.